

Fordelingsutvalgets årsmelding for 2016

1. Innledning

Fordelingsutvalget (FUV) har gjennomført 5 ordinære møter, som er tre færre enn i 2015. Årsaken til dette var at søknadsfristen for tilskuddsåret 2017 ble flyttet til 1. november 2016 slik at det ikke var noen saker å behandle før utgangen av året.

Utvalget har fordelt tilskudd i to omganger. Første fordeling ble sendt organisasjonene i slutten av januar 2016, andre fordeling i midten av juni 2016.

Det var en oppgang i antall organisasjoner som søkte om nasjonal grunnstøtte i 2016 sammenlignet med 2015, fra 93 til 97 søknader. Antallet søknader har de siste årene vært på litt over 90 organisasjoner, men antallet som har mottatt tilskudd har økt jevnt fra 77 i 2009 til 92 i 2015 og 91 i 2016. Det er altså flere organisasjoner som klarer å etablere seg i ordningen. I 2016 var det seks helt nye organisasjoner som søkte om tilskudd, en oppgang fra 2015, hvor det kun var to helt nye søkere. Det var 31 organisasjoner som søkte om internasjonal grunnstøtte i 2016, samme antall som i 2015. 29 av organisasjonene fikk tilskudd.

I 2015 bestemte Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) seg for å gå bort i fra å bruke Altinn som søknadsportal, og i stedet ta i bruk et integrert elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem som heter Insights Grant. Dette systemet har både en egen skjemagenerator og saksbehandlingssystemer, samt et kommunikasjonssystem mellom søkerne og sekretariatet. Det har også en funksjon som gjør at organisasjonene får en egen «Min side», hvor de kan administrere sine søknader. For utvalget betyr det at det er utviklet nye søknadsskjemaer fra og med søknadsåret 2016, og at utvalgets sekretariat ikke lenger vil bruke utvalgets database som verktøy. Utvalget tror det nye systemet vil gjøre det lettere å kommunisere med organisasjonene, sikre bedre datasikkerhet og brukerrettigheter, samt hjelpe søkerne i søknadsprosessen. Utvalget benyttet Insights Grants til å lage og motta søknader på nasjonal og internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2017.

Utvalget har hatt blandede erfaringer med bruken av de elektroniske søknadsskjemaene gjennom Altinn, og håper det nye systemet vil være enklere å bruke for utvalgets sekretariat, samt at det vil være lettere å purre opp manglende og mangelfulle dokumenter.

Utvalget har i 2016 arbeidet med et høringssvar til Kulturdepartementet (KUD) i forbindelse med forslag til felles definisjoner og krav til dokumentasjon for tellende medlem og tellende lokallag i statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner. Høringssvaret ble levert til KUD 1. mars 2016.

1.1 Fordelingsutvalgets sammensetning

Utvalget bestod i 2016 av:

- Leder: Kirsti Marie Stokkeland – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder: Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Bodil Rake Lystrup – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Jørgen Kaurin – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Jonas Wasa Amin Farshchian – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Medlem: Signe Lindbråten – oppnevnt etter forslag fra LNU
Medlem: Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
Varamedlem: Elin Kjeldstadli Hatlestad – vara til de direkte departementsoppnevnte
Varamedlem: Stian Seland – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
Varamedlem: Benedikte Vivaas Kise – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Leder, Kirsti Marie Stokkeland, har mandatperiode til 31.8.2017. De øvrige medlemmene og varamedlemmene i utvalget har mandatperiode til 31.8.2018.

Buudir er sekretariat for Fordelingsutvalget. I 2016 har de ansatte med ansvaret for Fordelingsutvalgets sekretariat vært Carl F. Gjerdrum og Ellen Gjeruldsen.

1.2 Fordelingsutvalgets møter

Fordelingsutvalget hadde til sammen 5 ordinære møter og ett møte med departementet. I tillegg gjennomført utvalget 16. september et dagsseminar for utvalgets medlemmer hvor risikovurdering av ordningen stod på dagsorden.

Fordelingsutvalget gjennomførte det årlige opplæringsseminaret for nyansatte i organisasjonene og nye organisasjoner 15. juni. Det deltok 48 personer fra organisasjonene på arrangementet.

I tillegg gjennomførte Fordelingsutvalget, i samarbeid med Buudir, et informasjonsmøte om Insights Grant 5. oktober 2016. Organisasjoner som mottar nasjonal og internasjonal grunnstøtte, og/eller driftstilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner gjennom ordningen som Buudir forvalter, ble invitert til møtet. 86 personer fra organisasjonene deltok på arrangementet.

1.3 Økonomiske rammer

Fordelingsutvalget disponerte kr. 110 565 000 til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Det fordelte seg med kr. 106 650 000 fra kap. 846 post 70 i statsbudsjettet til grunnstøtte til nasjonalt arbeid og kr. 3 915 000 fra kap. 846, post 79 i statsbudsjettet til grunnstøtte til internasjonalt arbeid.

Fordelingsutvalgets driftsbudsjett var for 2016 på kr. 451 529. Regnskapet for 2016 viser at utvalget har hatt utgifter på kr. 462 948. Det er ikke tatt med overheadkostnader for sekretariatet i denne summen. I Buudir er overheadkostnader per stilling beregnet til kr. 200 000. Med to stillinger i Fordelingsutvalgets sekretariat, vil det utgjøre kr. 400 000. Disse kostnadene går over Buudirs ordinære driftsbudsjett.

FUV har for 2017 vedtatt et budsjett på kr. 444 492 (se vedlagte budsjett). Inkludert i dette ligger 9 utvalgsmøter. Utvalget regner med flere møter i 2017 fordi det ble mindre saksbehandling i 2016.

2. De ulike typer tilskudd

I det følgende redegjøres det for de tilskuddene som er fordelt.

2.1 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid

2.1.1 Statistikk

Antall søkere var i 2016 var 97. Antall søkere i 2015 var 93.

91 organisasjoner fikk innvilget sine søknader, og mottok nasjonalt driftstilskudd.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ordinært tilskudd § 13	56	56	57	60	62	61	67	65
Mindre organisasjoner § 14	11	11	14	16	17	16	19	20
Etableringstilskudd	8	13	10	12	10	12	6	4
Uttrapping	2	2	1	0	0	1	0	2
Avslag	1	6	15	7	3	4	1	6
Ant. søknader	78	87	97	95	92	94	93	97
Kr/poeng	26,42	25,13	24,83	26,30	26,49	26,37	28,05	28,52

Den Norske Israelmisjon (DNI) fikk avslag på sin søknad om støtte fordi organisasjonen ikke oppga å ha minst 300 tellende medlemmer eller 2 tellende lokallag i ulike fylker, jfr. forskriften § 17 annet ledd bokstavene f) og g). DIN klaget ikke på vedtaket.

Holltrø (HO) fikk sin søknad om støtte avvist fordi søknaden ble sendt inn etter søknadsfristen. HO klaget ikke på vedtaket.

Det Islamske Nettverk (IN) fikk sin søknad om støtte avvist fordi organisasjonen ikke sendte inn årsregnskap for grunnlagsåret 2014, siste vedtatte årsmelding eller vedtekter, jfr. forskriften § 30 andre ledd bokstavene a) og b). IN klaget ikke på vedtaket.

Norges Minigolf Forbund (NMGF) fikk avslag på sin søknad om støtte fordi utvalget mente at organisasjonen var en idretts- og gymnastikkorganisasjon, jfr. forskriften § 2 annet ledd bokstav b). NMGF klaget ikke på vedtaket.

Norsk Medisinstudentforening (NMSF) fikk avslag på sin søknad om støtte fordi utvalget mente at organisasjonen var en interesseorganisasjon for barn og unge i utdanning, jfr. forskriftens § 2 tredje ledd bokstav a). NMSF klaget ikke på vedtaket.

Tsjetsjensk Ungdomsforening (TUF) fikk avslag på sin søknad om støtte fordi organisasjonen ikke hadde minst to tellende lokallag i to fylker, jfr. forskriften § 17 annet ledd bokstav g). TUF klaget ikke på vedtaket.

Nasjonalt driftstilskudd ble utbetalt i to omganger; januar og juni.

I alt kroner 106 650 000,- ble utbetalt fra kap. 846 post 70 i statsbudsjettet. Av dette ble kr. 252 560 motregnet mot krav etter tidligere kontroller, og refordelt til organisasjonene.

2.1.2 Dispensasjoner fra forskriftens krav til antall tellende medlemmer og tellende lokallag

Landsforeningen for Nyrepasienter og transplanterte (LNT) fikk dispensasjon fra kravet til 100 tellende medlemmer i forskriftens § 14 første ledd bokstav a) i medhold av § 14 annet ledd.

Flerkulturell ungdomssenter i Norge (FUSIN) fikk dispensasjon fra kravet i forskriftens § 17 annet ledd bokstav f) om minimum 300 tellende medlemmer. Dispensasjonen ble gitt i medhold av forskriftens § 17 fjerde ledd.

Ungdom mot EU (UmEU) og Håndverksstedet for barn og unge (HFBU) fikk uttrappingstilskudd på grunn av færre enn 700 tellende medlemmer.

2.2 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid

Antall søkere i 2016 var 31, samme som i 2015. 31 søkere er litt over gjennomsnittet de siste 8 årene.

30 organisasjoner fikk innvilget sine søknader og mottok internasjonal grunnstøtte. Én organisasjon fikk omgjort vedtaket til avslag etter kontrollen. Én organisasjon fikk sin søknad avvist.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ant. søknader	31	33	28	28	29	25	31	31
Fikk tilskudd	31	33	28	28	29	25	31	29
Avslag	0	0	0	0	0	0	0	2
Kr/poeng	1 886,-	1 398,-	2 518,-	1 892,-	1 214,-	2 030,-	1 185,-	2 172,-

Det var kun CISV Norge Internasjonale Barneleire (CISV) som nådde taket på 20 % av den totale bevilgning til internasjonal grunnstøtte, jf. forskriftens § 23 fjerde ledd.

Norsk Luthersk Misjonssamband Ung (NLM Ung) fikk omgjort sitt vedtak etter kontrollen, og fikk avslag på sin søknad fordi det ikke fantes dokumentasjon som viste at deltakerne hadde deltatt på aktiviteten, jfr. forskriften § 29 første ledd bokstav c). NLM Ung måtte tilbakebetale allerede utbetalt tilskudd.

Norges unge venstre (NUV) fikk sin søknad avvist fordi organisasjonen ikke sendte inn nødvendig dokumentasjon i henhold til forskriften § 30 annet ledd bokstav a).

Fordelingsutvalget utbetalte til sammen kroner 3 925 909,- til internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2016. Av dette ble kr. 17 766,- motregnet mot krav etter tidligere kontroller, og refordelt til organisasjonene. Det ble utbetalt kr. 10 909 for mye i tilskudd på grunn av en feil i utvalgets fordelingsdatabase.

3. Kontroll

I instruksjonen for utvalget, punktene 3.1 og 3.2, settes det krav til at det skal tas ut minst 15 organisasjoner med nasjonalt grunntilskudd og 7 med internasjonal grunntilskudd til ordinær kontroll. Fordelingsutvalget gjennomførte i 2016 ordinær kontroll av 27 organisasjoner som mottok nasjonal grunnstøtte og 13 organisasjoner som mottok internasjonal grunnstøtte. Utvalget gjennomførte forutgående kontroll av 9 av søkerne (altså kontroll av beregningsgrunlaget før tilskuddet utbetales).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ant. søknader nasj.	78	87	97	95	92	94	93	97
Ant. org. i nasj. kontroll	17	15	21	21	18	21	32	27
%-andel	22	17	22	22	20	22	34	28
Ant. søknader int.	31	33	28	28	29	25	31	31

Ant. org. i int. kontroll	10	9	9	10	8	9	10	13
%-andel	32	27	32	36	28	36	32	42
Ant. org. i forutgående kontroll	8	20	13	12	11	10	5	9
%-andel	10	23	13	13	12	11	5	9

Årsaker til utvelgelse av organisasjonene til kontroll i 2016 var blant annet at:

- organisasjonene hadde ikke blitt kontrollert på en stund
- samordning av nasjonal og internasjonal kontroll
- funn og kommentarer i revisors særattestasjon
- funn og kommentarer i søknaden
- grunnlagstall på grensen til minimumskravene i §§ 13 og 14
- usikkerhet knyttet til organisasjonens rutiner for innhenting og kvalitetssikring av grunnlagsdokumentasjon
- oppfølging av tidligere kontroller

Det er særskilt oppfølging av tidligere kontroller som gjør at antallet kontroller har vært vesentlig høyere i 2015 og 2016 enn tidligere år. Dette er en del av utvalgets arbeid for å få ned antallet feil og mangler i organisasjonenes beregningsgrunnlag. Samordning av nasjonal og internasjonal kontroll gjør også at antallet internasjonale kontroller er høyere i 2016 enn tidligere år. Samordningen er et tiltak utvalget gjør for å redusere antallet kontrollbesøk hos samme organisasjon.

Fordelingsutvalget lager en årlig kontrollrapport. Denne oversendes til departementet og legges ut på utvalgets hjemmeside. Rapporten er således offentlig tilgjengelig. Utvalget viser til rapporten for ytterligere detaljer om utvalgets kontrollarbeid og funn i 2016.

Fordelingsutvalgets sekretariat er medlem av en samarbeidsgruppe bestående av representanter fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken, Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet, Miljødirektoratet og Utdanningsdirektoratet, hvor hensikten er å utveksle informasjon om de frivillige organisasjonene som søker og gis tilskudd i de forskjellige tilskuddsordningene som disse direktoratene forvalter. Gruppen ble startet opp i 2008, og målsetningen er å hindre at tilskudd gis til useriøse aktører. Gruppens arbeid vil således være et risikodempende tiltak i tilskuddsordningene. Det er også et møtested hvor det diskuteres forvaltningsmessige utfordringer ved tilskudd. Det utarbeides jevnlig samlede strategier for kontroll av enkelte organisasjoner, og flere av medlemmene i gruppen har deltatt på samlede, stedlige kontroller. I 2016 ble det imidlertid ikke gjennomført noen møter i gruppen, men kontakten vil gjenopptas i 2017.

Utvidet kontroll

Fordelingsutvalget gjennomførte utvidet kontroll av lokallag og medlemmer hos Norges Unge Katolikker (NUK) som en oppfølging av kontrollen i 2015, samt mediasaker om påstått medlemsjuks i Oslo katolske bispedømme.

4. Vurdering av måloppnåelse

Utvalget gjennomførte en undersøkelse blant tilskuddsmottakerne i 2013. Denne undersøkelsen viste at tilskuddsordningen har god måloppnåelse av ordningens formål. Utvalget mente imidlertid at det var litt liten deltakelse i undersøkelsen, og at for å få en bedre gjennomgang av måloppnåelse i ordningen, bør det eventuelt gjennomføres en større effektevaluering av et eksternt firma på et senere

tidspunkt. Utvalget mener imidlertid at det ikke er nødvendig å prioritere evaluering så kort tid etter undersøkelsen.

Ettersom det fortsatt ikke har gått særlig lang tid siden de siste endringene i forskriften og det fremdeles er en del overgangsordninger som gjelder, vil utvalget foreløpig kun vise til den undersøkelsen blant tilskuddsmottakerne som ble presentert i årsrapporten for 2013. Utvalget vil imidlertid arbeide med å utvikle en metode for å måle mål- og resultatoppnåelse i ordningen i løpet av 2017.

5. Vurdering av tilskuddsordningene

I henhold til utvalgets instruks, punkt 2.7, kan utvalget gi uttrykk for sin vurdering av tilskuddsordningen.

Utvalget skrev i årsrapporten for 2012 at det var ønskelig med en revisjon av enkelte deler av forskriften innen tilskuddsåret 2015. Departementet gjennomførte en revisjon av forskriften i 2014, men utvalget ser at det er nødvendig med en revisjon av enkelte deler av forskriften nå, samt en større revisjon av den internasjonale grunnstøtten.

Utvalget merker seg samtidig at det er et aktivt arbeid blant departementene om forenkling av offentlige tilskuddsordninger. I 2016 arbeidet utvalget med et hørings svar til Kulturdepartementet (KUD) i forbindelse med forslag til felles definisjoner og krav til dokumentasjon for tellende medlem og tellende lokallag i statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner. Hørings svaret ble levert til KUD 1. mars 2016. Utvalget har videre mottatt Barne- og likestillingsdepartementets informasjonsbrev til Fordelingsutvalget om et oppdrag gitt til Bufdir i samarbeid med Fordelingsutvalget om 1) å se på muligheten for å bedre samordningen av grunnstøtten og Frifond organisasjon, 2) å følge opp utredningen fra KPMG, og 3) å gi forslag til eventuelle endringer i forskriften. Utvalget vil følge opp dette arbeidet i 2017. På bakgrunn av at utvalget tidligere har fått tilbakemeldinger fra organisasjonene som søker om tilskudd gjennom ordningen om at de ønsker at man ser på helheten i hvordan ordningen er bygget opp og slår ut for organisasjonene, ønsker utvalget å sikre god medvirkning fra organisasjonene i den videre oppfølgingen av oppdraget. Utvalget vil be departementet om å at det gjøres en større gjennomgang av forskriften for å både gjøre enkelte revisjoner av paragrafene og samtidig se på helheten i forskriften, med særlig blick på oppbygging, klarspråk, forenkling og standardisering.

6. Prinsippsaker

I følge utvalgets instruks skal Fordelingsutvalget gi en oversikt over prinsippsaker som er avklart med departementet.

Forskriften av 29. november 2007, med endringer av 15. september 2009 og endringer av 1. desember 2014, fremgår sammen med departementets følgebrev til forskriften, høringsbrev av juli 2007 vedrørende nytt regelverk og NOU 2006:13 "Fritid med mening" som de viktigste forarbeidene til regelverket.

I tillegg har BLD og Fordelingsutvalget truffet vedtak i en del enkeltsaker og generelle saker som har prinsipiell karakter.

Det ble i 2016 sendt én klage til BLD, i tillegg til at BLD konkluderte i tre klagesaker som ble sendt i 2015.

6.1 Om definisjon på tellende deltaker på kurs lokallaget – brev fra departementet til Norsk Cøliakiforening (NCF) i forbindelse med klagesak, datert 8. august 2016

“Opprettholdelse av Fordelingsutvalgets vedtak etter klage - Norsk cøliakiforening

Departementet viser til Fordelingsutvalgets vedtak av 4. mai 2016, Norsk cøliakiforenings klage av 23. mai 2016, og Fordelingsutvalgets oversendelse av 2. juni 2016.

Bakgrunn:

Fordelingsutvalget vedtok 4. mai 2016 å ikke godkjenne deltakerne på kurset "Familiekurs Elverum", siden kurset ikke hadde noen tellende deltakere. Kursets deltakere var voksne, i all hovedsak foreldre og foresatte. Norsk cøliakiforening påklagde vedtaket. De var ikke enig i definisjonen av "ikke tellende deltakere". De viser til at det i kurssammenheng er nødvendig at begge aktørene deltar. De viser til at foresatte til deres medlemmer under 15 år har rett og plikt til å tilegne seg nødvendig og viktig informasjon. Norsk cøliakiforening mener at definisjonen for medlemskap for barn under 15 år omfatter medlemmet (barnet) og en foresatt. For øvrig bakgrunn vises til klagen.

Departementets vurdering:

Tilskuddsordningen reguleres av forskrift av 29. november 2007 om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Det følger både av § 11 femte ledd andre punktum og § 16 andre ledd bokstav c andre punktum at "det gis kun uttelling for deltakere som i grunnlagsåret var tellende medlemmer av organisasjonen". Det betyr at dersom kursdeltakerne ikke oppfyller definisjonen av tellende medlem etter forskrifta § 6 gir vedkommendes kursdeltakelse heller ikke grunnlag for støtte. Det er klart at de aktuelle kursdeltakerne som sådan ikke oppfyller definisjonen i forskrifta § 6.

Norsk cøliakiforening mener at definisjonen for medlemskap for barn under 15 år omfatter medlemmet (barnet) og en foresatt. Departementet forstår det slik at foreningen ønsker at kursdeltakerne skal identifiseres med barnas medlemskap, og dermed oppfylle kravet til "tellende medlemmer". Paragraf 6 definerer hva som regnes som "tellende medlemmer". Tellende medlemmer skal individuelt ha meldt seg inn i organisasjonen. Medlemskapet kan dermed ikke deles mellom flere individer. Departementet ser heller ikke andre moment som kan tale for en identifikasjon. Foreningens anførsel kan dermed ikke føre frem.

Kursdeltakerne kan dermed ikke regnes som "tellende medlemmer".

Tilskuddsordningen skal støtte aktiviteter for barn og unge, og ikke deres foreldre og foresatte. Forskrifta åpner for at det kan være voksne deltakere tilstede på kurs, men er samtidig klar på at det kun er deltakere som var tellende medlemmer i grunnlagsåret som gir grunnlag for støtte.

Konklusjon:

Departementet opprettholder Fordelingsutvalgets vedtak av 4. mai 2016.”

6.2 Om hvilken lokallagsleder som skal signere årsrapporten fra lokallaget – brev fra departementet til Korpsnett Norge (KNN) i forbindelse med klagesak, datert 12. mai 2016

“Omgjøring etter klage på vedtak om beregningsgrunnlag for grunnstøtte

Bakgrunn

Departementet viser til klage av 14. september 2015 og oversendelse fra Fordelingsutvalget av 26. november 2015.

Klagers anførsler

Korpsnett Norge klager på Fordelingsutvalgets vedtak av 20. august 2015. Fordelingsutvalget vedtok da å ikke godkjenne fem av Korpsnett Norges lokallags årsrapporter. Klager viser til at de mener det er urimelig strengt å ikke godkjenne årsrapportene fra Corpus Juris, Grue og Finnskogen Musikkorps og Bolsøya Hornmusikk da alle disse årsrapportene er signert av demokratisk valgt leder. Klager viser til at de ut fra forskriftas ordlyd ikke har sett at det er andre enn den sittende lederen som har anledning til å signere årsrapportene. De ber om at vedtaket omgjøres slik at disse tre årsrapportene godkjennes. For andre anførsler viser departementet til klagen.

Klager har også bedt om en klargjøring knyttet til hvilke krav som stilles til opplysning om kommune- og fylkestilhørighet. Departementet anser dette for å være besvart av Fordelingsutvalget i deres oversendelse.

Departementets vurdering

Innsendelse av årsrapport reguleres av forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 29. november 2007 § 10. Det følger av bestemmelsen at årsrapporten skal være "signert av lederen av lokallaget, eller to av styrets medlemmer". I denne saken er det stilt spørsmål ved om "lederen av lokallaget" sikter til lederen på tellingstidspunktet (31.12) eller lederen på signeringstidspunktet.

Departementet mener en naturlige språklig forståelse av ordlyden ikke tilsier at lederen på signeringstidspunktet ikke kan signere årsrapporten. Tvert imot kan ordlyden gi organisasjonene forventninger til at det er tilstrekkelig at lederen på signeringstidspunktet har signert.

Fordelingsutvalgets har etter fast praksis underkjent lokallag hvor det i kontrollen har blitt avdekket at årsrapporten er signert av en annen person enn lederen i lokallaget på tellingstidspunktet. Praksisen taler for at det er lederen på tellingstidspunktet som menes. En slik fast praksis er ikke uten videre tilgjengelig for organisasjonene. Departementet tillegger derfor ikke praksisen avgjørende vekt.

Denne faste praksisen kommer nå til syne i brukerveiledningen av 2015 for tilskuddsordningen. På side 14 fremgår følgende: "OBS! Årsrapporten skal være datert og signert av lederen for lokallaget i grunnlagsåret, eller av to av styrets medlemmer i grunnlagsåret." Denne brukerveiledningen er kommet til etter at de aktuelle årsrapportene ble levert. Brukerveiledningen tillegges i denne saken derfor ingen vekt av departementet. Brukerveiledninger er uansett en svak rettskilde.

Fordelingsutvalget viser også til behovet for kontroll og ønsket om minst mulig dokumentasjonsbyrde. Fordelingsutvalget har i sin oversendelse også vist til at underskrift av andre enn lederen på tellingstidspunktet vil kunne føre til problemer med fremskaffing av dokumentasjon som kan bekrefte at vedkommende var leder på signeringstidspunktet. Departementet mener at så lenge ikke annet følger av ordlyden, er det sentrale at organisasjonen kan dokumentere at vedkommende var leder på signeringstidspunktet.

Klager har tolket forskrifta slik at den demokratisk valgte lederen skal signere årsrapporten. Departementet viser til at den demokratisk valgte lederen generelt er ansvarlig for lokallagets virksomhet i sin tid som leder. Det er derfor ikke unaturlig å forstå ordlyden slik at den demokratisk ansvarlige lederen skriver under årsrapportene som leveres i løpet av tiden vedkommende er leder, og dermed står som ansvarlig for denne.

Fordelingsutvalgets praksis og til dels kontrollbehov, i tillegg til ønske om å minske dokumentasjonsbyrden for organisasjonene, taler for at bare lederen på tellingstidspunktet skal signere årsrapporten. Forskriftas ordlyd og reelle hensyn taler for at lederen på signeringstidspunktet også skal kunne signere årsrapporten. Departementet er derfor kommet til at lederen på signeringstidspunktet kunne signere årsrapporten. Departementet legger i vår avveining særlig vekt på forventningene forskriftas ordlyd gir til organisasjonene.

Konklusjon

Klagen tas til følge. Departementet omgjør Fordelingsutvalgets vedtak av 20. august 2015, jf. forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 34 fjerde ledd.

Årsrapportene fra Corpsus Juris, Grue og Finnskog Musikkorps og Bolsøya Hornmusikk godkjennes. Fordelingsutvalget gjennomfører nødvendige endringer i beregningsgrunnlaget.”

6.3 Om tilskudd kan gis til organisasjoner med mindre enn 100 tellende medlemmer, samt om lokallagene skal sende inn årsrapport for grunnlagsår hvor det ikke avholdes styremøte i lokallaget - brev fra departementet til Det Kurdiske Ungdomsforbundet i Norge (LAWAN) i forbindelse med klagesak, datert 11. mai 2016

“Opprettholdelse av vedtak etter kontroll av grunnstøtte til LAWAN

Bakgrunn

Departementet viser til klage fra Det Kurdiske Ungdomsforbundet i Norge (LAWAN) av 8. september 2015, og oversendelse fra Fordelingsutvalget av 26. november 2015.

Fordelingsutvalget har vedtatt å redusere LAWANs beregningsgrunnlag med 76 tellende medlemmer, og har redusert antallet tellende lokallag og fylker til null. Årsaken er manglende grunnlagsdokumentasjon av tellende medlemmer og manglende årsrapporter. Vedtaket ble formidlet 24. august 2015.

Klagers anførsler

LAWAN klaget over Fordelingsutvalgets vedtak 8. september 2015. Klager mente de hadde medlemslister som oppfylte kravene. De viste også til at de i god tro hadde etablert en praksis der styrene i lokallagene sitter i to år, og at de dermed ikke innhentet lokallagsrapport for påfølgende år. De ber om at Fordelingsutvalgets vedtak revurderes. For ytterligere bakgrunn vises til klagen.

Departementets vurdering

Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 29. november 2007 § 14 oppstiller kriterier for å motta tilskudd for mindre organisasjoner. Dersom vilkårene ikke er oppfylt for grunnlagsåret har organisasjonen ikke rett på støtte i tilskuddsåret.

Et av kravene er at de må ha "minst 100 tellende medlemmer, jf. § 6". LAWANs medlemsliste for grunnlagsåret 2013 viste 111 medlemmer. 23 av disse er født i 1987 eller tidligere, og var dermed ikke under fylte 26 år i grunnlagsåret 2013, jf. forskrifta § 6. Fem av medlemmene mangler det også fødselsår for. Disse 28 kan dermed ikke regnes som tellende medlemmer, jf. § 6. Dermed har LAWAN bare 83 tellende medlemmer, og oppfyller ikke vilkåret for å kunne motta tilskudd, jf. § 14 første ledd bokstav a.

Videre krever § 14 at organisasjonen må ha "minst to tellende lokallag i ulike fylker, jf. § 9". Årsrapportene LAWAN er årsrapporter for grunnlagsåret 2014, og ikke 2013. Det foreligger derfor

ikke årsrapport for grunnlagsåret 2013, jf. forskrifta § 10. Dermed godkjennes ikke lokallagene som tellende lokallag, jf. forskrifta § 9.

LAWAN oppfyller ikke kriteriene for å motta tilskudd for mindre organisasjoner i tilskuddsåret 2015, jf. forskrifta § 14 første ledd bokstav a og b.

Konklusjon

Fordelingsutvalgets vedtak opprettholdes.”

6.4 Om tilskudd kan gis til organisasjoner som ikke kan dokumentere deltakelse på internasjonale aktiviteter - brev fra departementet til Norges Aserbajjanske Ungdomsforening (NAYO) i forbindelse med klagesak, datert 12. mai 2016

“Avvisning av klage på vedtak om beregningsgrunnlag for grunnstøtte”

Bakgrunn

Departementet viser til e-post fra Ramil Aliyev til Fordelingsutvalget av 21. september 2015 og oversendelse fra Fordelingsutvalget av 30. november 2015.

Norges Aserbajjanske Ungdomsforening (heretter NAYO) ble 24. august 2015 gjort kjent med Fordelingsutvalgets vedtak om å ikke godkjenne NAYOs dokumentasjon av internasjonale aktiviteter. NAYO sendte 21. september 2015 e-post til Fordelingsutvalget og klagde på beslutningen om å ikke godkjenne beregningsgrunnlaget for nasjonal grunnstøtte. I klagen ba NAYO om utsatt frist til 1. november 2015 med å innsende dokumentasjon. Da Fordelingsutvalget per 22. november 2015 ikke hadde mottatt noen dokumentasjon fra NAYO opprettholdt de sitt vedtak og oversendte klagen til departementet.

2. februar 2016 sendte NAYO departementet to dokument. Det ene er fra Republic of Azerbaijan State Committee on Affairs with Diaspora og det andre fra Aserbajjanska Riksförbundet I Sverige AFI. Dokumentene skal dokumentere internasjonale aktiviteter i NOYA i 2013.

Departementets vurdering

Klagen ble innsendt 21. september 2015, nesten fire uker etter NAYO ble underrettet om vedtaket. Klagen er dermed ikke rettidig, jf. forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 29.

Utgangspunktet er da at klagen skal avvises, jf. forvaltningsloven § 34. Unntaket for dette er dersom vilkårene for å ta klagen til behandling i § 31 er oppfylt. Fordelingsutvalget har valgt å ta klagen til behandling, med henvisning til § 31 første ledd bokstav b. Klagen kan da tas til behandling dersom det "av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd". I forarbeidene til forvaltningsloven, Ot.prp. nr. 3 (1976 – 1977) s. 91 - 92, siktes det med "særlige grunner" særlig til klager over rettsanvendelsen. I slike saker vil det kunne være ønskelig å bringe uklare rettsspørsmål ut av verden. Departementet kan ikke se at dette hensynet gjør seg gjeldende i denne saken, og tar derfor ikke klagen til behandling.

Klageinstansen, altså departementet, er ikke bundet av at underinstansen har ansett vilkårene for å foreligge, jf. § 34 første ledd andre punktum.

Konklusjon

Klagen avvises.”

6.5 Om lokallag som er stiftelser kan regnes som tellende lokallag – brev fra Fordelingsutvalget til Frilynt Norge (NFU) i forbindelse med korrigeringsav beregningsgrunnlag datert 26. januar 2016

«Fordelingsutvalget har vurdert Frilynt Norges brev om hvor vidt de tre stiftelsene kan regnes som tellende lokallag, og deres medlemmer som tellende medlemmer.

Utvalget anser at siden Stiftelsesloven setter krav til at det ikke kan være mindreårige styremedlemmer i en stiftelse, jfr. Stiftelsesloven § 27, strider dette mot kravet i forskriftens § 13 første ledd bokstav b) om at alle over 15 år skal ha fulle demokratiske rettigheter i organisasjonen. Stiftelser kan dermed ikke tas med som tellende lokallag.

I Stiftelsesloven § 30 heter det at:

«Styret er stiftelsens øverste organ. Forvaltningen av stiftelsen hører under styret.»

I Stiftelsesloven § 36 heter det at:

«I vedtektene kan det bestemmes at stiftelsen skal ha andre organer enn styre og daglig leder.

Vedtektene kan fastsette at slike organer skal ha myndighet til:

- a) å velge styremedlemmer og til å avsette styremedlemmer når vilkårene i § 29 annet ledd er til stede. Dette gjelder likevel ikke styremedlem som skal velges eller er valgt av de ansatte;
- b) å fastsette styremedlemmenes godtgjørelse;
- c) å føre tilsyn med stiftelsens virksomhet;
- d) å avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen;
- e) å beslutte gransking;
- f) å velge stiftelsens revisor;
- g) å beslutte omdanning av stiftelsen etter forslag fra styret;
- h) å avgi uttalelse til styret eller annet organ i stiftelsen.

(...)

Annen myndighet enn det som følger av annet ledd, kan ikke legges til slike organer.»

I forskriftens § 9 heter det at et tellende lokallag skal være laveste nivå av selvstendig, demokratisk enhet i organisasjonen. Utvalget anser at et lokallag ikke kan være demokratisk når det ikke kan styres av årsmøtet, men av styret.

På Stiftelsestilsynets hjemmeside står det i tillegg at:

«Kjernen i stiftelsesomgrepet – det som skil stiftelsar frå andre rettsdanningar – er at formuen må vere stilt sjølvstendig til rådvelde for formålet (sjølvstendekravet). Ein stiftelse har ingen eigarar. Stiftelsen er eit sjølvveigande rettssubjekt. Ein stiftelse har derfor heller ikkje medlemmer med organisatoriske rettar.»

En stiftelse kan dermed ha «medlemmer», men disse er utelukkende personer som gjennom å betale et bidrag til organisasjonen får formell medlemstatus uten å ha reelle rettigheter i lokallaget. Medlemmer som ikke har fulle demokratiske rettigheter i en organisasjon, enten dette er på lokalt eller sentralt plan, er ikke tellende medlemmer etter forskriften, jfr. forskriften § 13 første ledd bokstav b).

Utvalget har merket seg at Drammen Barne- og ungdomsteater har gitt sine medlemmer under 18 år en viss innflytelse i laget og i Frilynt Norge, men mener det ikke er tilstrekkelig siden medlemmene ikke kan sitte i styret. Utvalget merker seg også at Touch of Dance har et eget årsmøte som kan velge styre og godkjenne årsmeldingen og årsregnskapet. Dette har de etter loven ikke anledning til, og utvalget mener det er en fare for at styret i stiftelsen når som helst kan endre medlemmenes medbestemmelsesrett. Utvalget mener derfor at medlemmene i stiftelsen prinsipielt sett ikke kan regnes som tellende.

Frilynt Norge får dermed ikke uttelling for 3 tellende lokallag og 540 tellende medlemmer i tilskuddsåret 2016 (grunnlagsåret 2014). Antallet tellende lokallag reduseres dermed til 107, mens antallet tellende medlemmer reduseres til 7 756. FUV ser ingen grunn til å iverksette sanksjoner mot organisasjonen etter forskriften § 38 siden organisasjonen selv opplyste utvalget om forholdet etter at dette ble oppdaget i en intern kontroll.”

Vedlegg:

- 1) Rapport grunnstøtte til nasjonalt arbeid
- 2) Rapport grunnstøtte til internasjonalt arbeid
- 3) Nasjonal grunnstøtte fordelt pr organisasjon i hver gruppe – graf
- 4) Nasjonal grunnstøtte fordelt på hver gruppe – graf
- 5) Medlemsutvikling i alle organisasjonene – graf
- 6) Antall tellende medlemmer per gruppe – graf
- 7) Poengandel tellende medlemmer, tellende lokallag, kurs og bonuspoeng
- 8) Poengandel – prosent av total per poengtype - graf
- 9) Budsjett for 2017